

Uchwała z dnia 8 grudnia 2005 r.

I PZP 3/05

Przewodniczący SSN Barbara Wagner (sprawozdawca), Sędziowie SSN:
Józef Iwulski, Roman Kuczyński.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 8 grudnia 2005 r. sprawy z powództwa Urszuli M. przeciwko Prokuraturze Okręgowej w Ł. o wyrównanie wynagrodzenia, na skutek zagadnienia prawnego przedstawionego przez Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Łodzi postanowieniem z dnia 9 czerwca 2005 r. [...]

„Czy okres faktycznego wykonywania przez prokuratora obowiązków służbowych w wyższej jednostce organizacyjnej prokuratury w ramach delegacji służbowej jest okresem pracy na innym, odpowiednio równorzędnym stanowisku prokurator-skim - w rozumieniu art. 62 ust. 1d ustawy z dnia 20 czerwca 1985 roku o prokuraturze (Dz.U. z 2002 r. nr 21 poz. 206) w brzmieniu nadanym art. 2 pkt 10 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o prokuraturze, ustawy - Prawo o ustroju sądów wojskowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. nr 228 poz. 2256) ?”

p o d j ą ł uchwałę:

Okres faktycznego wykonywania przez prokuratora obowiązków służbowych w wyższej jednostce organizacyjnej prokuratury w ramach delegacji służbowej nie jest okresem pracy na innym odpowiednio równorzędnym stanowisku prokurator-skim - w rozumieniu art. 62 ust.1d ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (jednolity tekst: Dz.U. z 2002 r. Nr 21, poz. 206 ze zm.).

U z a s a d n i e

Przedstawione Sądowi Najwyższemu do rozstrzygnięcia zagadnienie prawne powstało w następującym stanie sprawy. Urszula M. była zatrudniona w ł. prokuratu-

rze w okresie od 1 września 1968 r. do 1 czerwca 2001 r. Z dniem 1 czerwca 2001 r., zajmując stanowisko prokuratora Prokuratury Okręgowej w Ł., przeszła w stan spoczynku. W okresie od 3 marca 1986 r. do 1 lipca 1987 r. świadcząc pracę jako prokurator Prokuratury Rejonowej, została oddelegowana do Prokuratury Wojewódzkiej, gdzie wykonywała czynności należące do zakresu obowiązków prokuratora wojewódzkiego. Z dniem 1 sierpnia 1987 r. uzyskała nominację na stanowisko prokuratora wojewódzkiego. Urszula M. przepracowała faktycznie w Prokuraturze Wojewódzkiej (Okręgowej) 15 lat i 3 miesiące, w tym jako prokurator okręgowy - 13 lat i 10 miesięcy. Po przejściu w stan spoczynku jej wynagrodzenie zostało określone w wysokości 75% wynagrodzenia zasadniczego wraz z dodatkiem stażowym na ostatnio zajmowanym stanowisku prokuratora okręgowego. W związku z wejściem w życie przepisów o stawkach awansowych wynagrodzenia zasadniczego (art. 206 § 2 i § 6 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych, Dz.U. Nr 98, poz. 1070 ze zm., powoływanej dalej jako „p.u.s.p.”), wynagrodzenie powódki zostało ustalone ponownie. Przy jego obliczaniu uwzględniono okres 13 lat i 10 miesięcy pracy w charakterze prokuratora okręgowego. Kwota wynagrodzenia wynosiła 75% wynagrodzenia otrzymywanego na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym, wyliczonym z uwzględnieniem pierwszej stawki awansowej w wysokości 107% stawki podstawowej. Od 1 stycznia 2004 r. nie podwyższono wynagrodzenia powódki przy uwzględnieniu drugiej stawki awansowej, albowiem do 14 - letniego stażu pracy na stanowisku prokuratora okręgowego, o którym stanowi art. 62 ust. 1d ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (jednolity tekst: Dz.U. z 2002 r. Nr 21, poz. 206 ze zm., powoływanej dalej także jako „ustawa”) brakuje jej 2 miesiące.

Wyrokiem z dnia 28 lutego 2005 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił powództwo Urszuli M. o wyrównanie wynagrodzenia w zakresie kwot po 361,93 zł, a w pozostałym zakresie umorzył postępowanie. Ustalił, że w razie zaliczenia powódce do wymaganego stażu pracy na stanowisku prokuratora okręgowego okresu pracy przed nominacją, jej wynagrodzenie powinno wzrosnąć o kwotę 361,93 zł. Sąd ten wskazał, że ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o zmianie ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o prokuraturze oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 228, poz. 2256 ze zm.), z dniem 1 stycznia 2004 r. znowelizowano art. 62 ust. 1d ustawy o prokuraturze. Wedle powołanego przepisu, wynagrodzenie zasadnicze prokuratora ulega podwyższeniu do stawki drugiej awansowej po siedmiu latach pracy na danym stanowisku prokuratorskim lub na innym, odpowiednio równorzędnym, stanowisku prokuratorskim lub sędziowskim, od uzyskania przez pro-

kuratora stawki pierwszej awansowej. Sąd uznał, że okres delegacji powódki jako prokuratora rejonowego do Prokuratury Wojewódzkiej, nie uprawnia do przyznania wynagrodzenia z drugiej stawki awansowej. Nie można bowiem stosować korzystniejszego przepisu do stanów faktycznych, które miały miejsce przed jego wejściem w życie, jeżeli nie wynika to z jego brzmienia lub celu wprowadzenia nowej regulacji.

Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Łodzi, rozpoznając apelację powódki od powyższego wyroku uznał, że rozstrzygnięcie sprawy zależy od wyjaśnienia zagadnienia prawnego budzącego poważne wątpliwości, które postanowieniem z dnia 9 czerwca 2005 r. przedstawił Sądowi Najwyższemu.

Wątpliwość Sądu dotyczyła możliwości traktowania jako pracy na innym odpowiednio równorzędnym stanowisku prokuratorskim okresu delegacji powódki zatrudnionej w charakterze prokuratora rejonowego do Prokuratury Wojewódzkiej. Sąd zwrócił uwagę, że zgodnie z art. 62 ustawy o prokuraturze wynagrodzenie prokuratora podwyższa się do wysokości stawki pierwszej awansowej po siedmiu latach pracy na danym stanowisku prokuratorskim lub na innym, odpowiednio równorzędnym, stanowisku prokuratorskim lub sędziowskim, natomiast do drugiej stawki awansowej - po siedmiu latach pracy na danym stanowisku prokuratorskim lub na innym, odpowiednio równorzędnym, stanowisku prokuratorskim lub sędziowskim, od uzyskania przez prokuratora stawki pierwszej awansowej. Ani ustawodawca, ani orzecznictwo sądów i doktryna nie precyzują jednak co należy rozumieć pod pojęciem „innego, odpowiednio równorzędnego stanowiska prokuratorskiego”.

Powołując jako przykład art. 186⁴ k.p., Sąd wywodził, że użyte w innych przepisach określenie „stanowisko równorzędne”, odnosi się do stanowiska zajmowanego poprzednio. Wskazując z kolei na art. 74 ustawy z 27 lipca 2001 r. Prawa o ustroju sądów powszechnych, zgodnie z którym, sędzia przeniesiony w stan spoczynku w wyniku zmiany ustroju sądów lub zmiany granic okręgów sądowych, ma prawo powrócić na stanowisko zajmowane poprzednio albo otrzymać stanowisko równorzędne poprzednio zajmowanemu, podnosił - dzielając pogląd komentatorów i Trybunału Konstytucyjnego - że sformułowanie „stanowisko równorzędne” oznacza to samo stanowisko, które sędzia zajmował poprzednio, tyle że w innej siedzibie. Według Sądu, art. 62 ust. 1c i 1d ustawy o prokuraturze, stanowi jedynie o „innym, odpowiednio równorzędnym stanowisku prokuratorskim” i nie zawiera jakiegokolwiek odesłania do stanowiska poprzednio zajmowanego. Wobec tego powstaje wątpliwość, czy delegowanie prokuratora do wykonywania obowiązków służbowych w wyższej jednostce organizacyjnej prokuratury w ra-

mach delegacji służbowej można traktować jako „inne odpowiednio równorzędne stanowisko prokuratorskie”, uprawniające w konsekwencji do uzyskania określonej stawki awansowej.

Za udzieleniem odpowiedzi twierdzącej przemawia, zdaniem Sądu, „ściśła interpretacja przepisów”. Skoro określenie „inne, odpowiednio równorzędne stanowisko prokuratorskie” nie dotyczy stanowiska zajmowanego poprzednio, to należy odnosić je do równorzędnych stanowisk prokuratorskich jednostki organizacyjnej, do której prokurator został delegowany. Nie jest bez znaczenia, że prokurator delegowany do pełnienia obowiązków służbowych do wyższej jednostki organizacyjnej wykonuje takie same czynności jak prokuratorzy tej jednostki.

Sąd zwrócił uwagę, że w okresie, w którym powódka była delegowana do Prokuratury Wojewódzkiej, to jest od 3 marca 1986 r. do 31 lipca 1987 r., nie istniały przepisy przyznające jej prawo do wynagrodzenia tożsamego z wynagrodzeniem prokuratorów wojewódzkich. W obowiązującym stanie prawnym kwestię tę reguluje art. 50 ust. 4 ustawy o prokuraturze. Powołany przepis daje możliwość uzyskania zbliżonego wynagrodzenia po 6 miesiącach pracy w jednostce organizacyjnej, do której prokurator został delegowany. Za podwyższeniem wynagrodzenia Urszuli M. przemawiają zatem zasady współżycia społecznego. Obecnie bowiem osoba delegowana do wyższej jednostki organizacyjnej jest pozbawiona wynagrodzenia odpowiadającego wykonywanym czynnościom przez okres 6 miesięcy. Powódka została pozbawiona tego prawa za cały okres delegacji służbowej w Prokuraturze Wojewódzkiej, a nadto okres tej delegacji nie podlega zaliczaniu do stażu wymaganego do uzyskania wyższej stawki awansowej.

Sąd zauważył jednak, że prokuratorzy są powoływani na stanowisko prokuratora apelacyjnego, okręgowego bądź rejonowego. Skoro art. 62 ust. 1c i 1d ustawy o prokuraturze stanowi o pracy na danym stanowisku prokuratorskim, to należy rozumieć przez to stanowisko prokuratora apelacyjnego, okręgowego lub rejonowego. Zatem „innym, odpowiednio równorzędnym stanowiskiem prokuratorskim” będzie stanowisko odpowiadające obecnemu stanowisku prokuratora, na które otrzymał nominację. Oznacza to, że okres delegacji do wyższej jednostki organizacyjnej zaliczany będzie do stażu tylko na tym stanowisku, na które dana osoba posiada nominację. W konsekwencji okres delegacji powódki do prokuratury wojewódzkiej może zostać zaliczony do jej stażu pracy na stanowisku prokuratora rejonowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

I. 1. Przed przystąpieniem do rozważań bezpośrednio dotyczących zagadnienia prawnego sformułowanego w postanowieniu Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Łodzi należy poczynić kilka wstępnych uwag ogólniejszej natury. Po pierwsze, analiza powszechnie obowiązujących przepisów odwołujących się do zatrudnienia na stanowisku równorzędnym - np. art. 74 i art. 186⁴ k.p., art. 22⁴ ust. 1 ustawy z 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2002 r. Nr 123, poz. 1059 ze zm.), art. 24c ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (jednolity tekst: Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.), art. 25 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (jednolity tekst: Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 ze zm.) czy art. 26 ust. 6 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (jednolity tekst: Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590 ze zm.) - może mieć dla ustalenia treści (znaczenia) zwrotu „inne, odpowiednio równorzędne, stanowisko sędziowskie lub prokuratorskie” jedynie znaczenie akcesoryjne. Stanowisko prokuratora lub sędziego jest bowiem synonimem rodzaju pracy wykonywanej przez osobę je piastującą - pełnienia urzędu prokuratora lub sędziego, podczas gdy na stanowiskach równorzędnych lub innych odpowiadających kwalifikacjom pracownika (np. prawnika, ekonomisty czy informatyka) może być świadczona praca różna rodzajowo. Po drugie, okresy wykonywania różnych zawodów prawniczych (adwokata, radcy prawnego, notariusza) są, co do zasady, wzajemnie zaliczalne. Jednak tylko zatrudnienie na stanowiskach sędziego i prokuratora równoważą się czasowo w pełni. Praca na stanowisku prokuratora traktowana jest w zakresie obliczania stażu sędziowskiego jak praca sędziego. I odwrotnie - wykonywanie pracy na stanowisku sędziego równoważy pracę prokuratora. Przy tym struktury organizacyjne powszechnych jednostek prokuratury i sądów powszechnych są terytorialnie zsynchronizowane - apelacyjne, okręgowe i rejonowe są zarówno prokuratury (art. 17 ust. 1 ustawy oraz rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 1 czerwca 2001 r. w sprawie utworzenia prokuratur apelacyjnych, okręgowych i rejonowych oraz ustalania ich siedzib i obszarów właściwości, Dz.U. Nr 64, poz. 656 ze zm.), jak też sądy (art. 1 § 1 p.u.s.p. oraz rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 16 października 2002 r. w sprawie sądów apelacyjnych, sądów okręgowych i sądów rejonowych oraz ustalania ich siedzib i obszarów właściwości, Dz.U. Nr 180, poz. 1508 ze zm.). Po trzecie, regulacja stosunku służbowego prokuratora jest w pewnym zakresie wzoro-

wana na stosunku służbowym sędziego. W pewnym zakresie, albowiem prokuratury w przeciwieństwie do sądów, nie sprawując wymiaru sprawiedliwości nie są organami odrębnej - sędziowskiej - władzy (art. 10, art. 173 Konstytucji), a prokuratorzy, inaczej niż sędziowie (art. 2 § 1 p.u.s.p.), nie wykonują zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości. Niektóre uregulowania statusu prokuratorów i sędziów są takie same (np. wynikające z art. 62 ustawy o prokuraturze i z art. 91 p.u.s.p. zasady wynagradzania); inne podobne (np. w zakresie odpowiedzialności dyscyplinarnej czy stanu spoczynku); jeszcze inne - zupełnie odmienne (np. w zakresie nawiązania stosunku służbowego czy sposobu sprawowania urzędu). W pragmatyce prokuratorskiej znalazły się szczegółowe odesłania do art. art. 69 - 71, 73, 74, 76, 85 § 4, 94a i 94b, 99 - 102 i 104 p.u.s.p. Stosując do prokuratorów przepisy pragmatyki sędziowskiej (o stanie spoczynku, zwrocie kosztów przeniesienia, wyłączeniu spod postępowania sprawdzającego, uposażeniu rodzinnym i odprawie pośmiertnej czy odpowiedzialności za wypadki przy pracy) odpowiednio należy mieć na względzie odmienną pozycję ustrojową każdej z tych dwu grup zawodowych.

2. W terminologii zarówno ustawy o prokuraturze jak i ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych występują cztery różne ogólne określenia odnoszące się do stanowisk prokuratorskich i sędziowskich - „dane stanowisko”, „stanowisko zajmowane poprzednio”, „stanowisko równorzędne poprzednio zajmowanemu” oraz „inne, odpowiednio równorzędne, stanowisko sędziego lub prokuratora”. I tak np. prokurator, obejmując stanowisko, otrzymuje wynagrodzenie zasadnicze w stawce podstawowej, które podwyższa się do wysokości stawki pierwszej awansowej po siedmiu latach pracy na danym stanowisku prokuratorskim lub innym, odpowiednio równorzędnym, stanowisku prokuratorskim lub sędziowskim, i które ulega podwyższeniu do stawki drugiej awansowej po siedmiu latach pracy na danym stanowisku prokuratorskim lub na innym, odpowiednio równorzędnym, stanowisku prokuratorskim lub sędziowskim od uzyskania przez prokuratora stawki pierwszej awansowej (art. 62 ust. 1c i ust. 1d ustawy). Taką samą zasadę awansu płacowego sędziów wprowadza art. 91 § 3 i 4 p.u.s.p.

Według art. 74 § 1 p.u.s.p., sędzia przeniesiony w stan spoczynku z przyczyn, o których mowa w art. 71 § 3, a więc w razie zmiany ustroju sądów lub zmiany granic okręgów sądowych, ma prawo powrócić na stanowisko zajmowane poprzednio albo otrzymać stanowisko równorzędne poprzednio zajmowanemu, jeżeli ustały przyczyny będące podstawą przeniesienia w stan spoczynku. Prawo sędziego do powrotu na

stanowisko poprzednio zajmowane albo równorzędne poprzednio zajmowanemu przewidywały także przepisy ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (jednolite teksty: Dz.U. z 1990 r. Nr 23, poz. 138 ze zm. oraz z 1994 r. Nr 7, poz. 25 ze zm.). Początkowo art. 59 § 5, a od 10 sierpnia 1990 r. art. 59 § 6, przewidywał możliwość powrotu do służby sędziego, który został odwołany z powodu zrzeczenia się swojego stanowiska. Kolejno (od 17 października 1997 r.) art. 59 § 7 możliwość taką stwarzał sędziemu przeniesionemu w stan spoczynku z powodu niepełnienia służby przez okres roku z powodu choroby i płatnego urlopu dla poratowania zdrowia. Na gruncie art. 59 § 6 (w wersji obowiązującej od 10 sierpnia 1990 r. do 17 października 1997 r.) Trybunał Konstytucyjny w uchwale z dnia 6 listopada 1991 r., W 2/91 (OTK 1991 nr 1, poz. 20), podjętej na wniosek Rzecznika Praw Obywatelskich o ustalenie powszechnie obowiązującej wykładni, między innymi tego przepisu, wyjaśnił, że przez „stanowisko równorzędne poprzednio zajmowanemu” należy rozumieć „stanowisko sędziowskie w innym sądzie tego samego rzędu”. Pogląd ten zachował aktualność na gruncie art. 74 § 1 p.u.s.p. i nie jest kwestionowany (por. T. Ereciński, J. Gudowski, J. Iwulski, Komentarz do prawa o ustroju sądów powszechnych i ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa, red. J. Gudowski, Warszawa 2002, s. 205). Odnosząc go do prokuratorów, trzeba stwierdzić, że stanowisko prokuratorów równorzędne poprzednio zajmowanemu oznacza „stanowisko prokuratorów w innej jednostce prokuratury tego samego rzędu”. Tak więc równorzędnymi są np. stanowiska prokuratora Prokuratury Rejonowej w Hajnówce i prokuratora Prokuratury Rejonowej w Łławie, prokuratorów Prokuratur Apelacyjnych w Łodzi i w Poznaniu czy prokuratorów Wojskowych Prokuratur Okręgowych w Poznaniu i w Warszawie.

„Inne, odpowiednio równorzędne, stanowisko prokuratorów” nie jest, bo - uwzględniając choćby tylko odmienne brzmienie obu tych zwrotów - być nie może, „stanowiskiem prokuratorów równorzędnym poprzednio zajmowanemu”. Zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy o prokuraturze, prokuraturę „stanowią Prokurator Generalny oraz podlegli mu prokuratorzy powszechnych i wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury oraz prokuratorzy Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu”. Według art. 6 tej ustawy, prokuratorami powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury są prokuratorzy Prokuratury Krajowej, prokuratur apelacyjnych, okręgowych i rejonowych (ust. 1), prokuratorami wojskowych jednostek organizacyjnych - prokuratorzy Naczelnej Prokuratury Woj-

skowej, wojskowych prokuratur okręgowych i wojskowych prokuratur garnizonowych (ust. 2), a prokuratorami Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu - prokuratorzy Głównej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu IPN oraz oddziałowych komisji ścigania zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu IPN (ust. 3). Z przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie stawek podstawowych wynagrodzenia zasadniczego prokuratorów, asesorów i aplikantów prokuratury oraz stawek dodatku funkcyjnego prokuratorów (Dz.U. Nr 235, poz. 1982 ze zm.) wynika, że np. stanowisko prokuratora Prokuratury Krajowej jest pod względem uposażenia równorzędne stanowisku prokuratora Głównej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, a prokuratora prokuratury apelacyjnej stanowisku prokuratora oddziałowej komisji ścigania zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu. Z kolei z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 lutego 2005 r. w sprawie ustalenia stanowisk prokuratorów, asesorów i aplikantów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury równorzędnych ze stanowiskami prokuratorów, asesorów i aplikantów powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury (Dz.U. Nr 39, poz. 366) można wnosić, że stanowisko np. prokuratora Naczelnej Prokuratury Wojskowej jest odpowiednio równorzędne stanowisku prokuratora prokuratury apelacyjnej delegowanego do pełnienia obowiązków głównego specjalisty w Ministerstwie Sprawiedliwości, wojskowego prokuratora okręgowego - prokuratora okręgowego, a wojskowego prokuratora garnizonowego - prokuratora rejonowego.

Ale owa odpowiednia równorzędność różnych (innych) stanowisk nie musi obejmować stanowisk jedynie prokuratorских, albowiem może dotyczyć alternatywnie stanowisk także sędziowskich. Zgodnie z art. 14 ust. 1 pkt 6 i 7 ustawy, prokuratorem może być powołany nie tylko ten, kto złożył egzamin prokuratorский i pracował w charakterze asesora prokuratorского co najmniej rok, ale również ten, kto złożył egzamin sędziowski i pracował co najmniej rok w charakterze asesora sądowego. Wymagania te nie dotyczą jednak sędziów oraz oficerów, którzy w sądach wojskowych zajmowali stanowiska sędziów (art. 14 ust. 3 pkt 2). Oznacza to, że zajmowanie stanowiska sędziego w sądach powszechnych i wojskowych uprawnia do wykonywania pracy na stanowisku prokuratora.

Z art. 61 § 1 pkt 6 i 7 p.u.s.p. wynika, że warunkami powołania na stanowisko sędziego sądu rejonowego jest, między innymi, złożenie egzaminu sędziowskiego (lub prokuratorского) oraz praca w charakterze asesora sądowego (lub prokurator-

skiego) co najmniej trzy lata, ale nie są one wymagane od tego, kto zajmował stanowisko sędziego sądu administracyjnego lub sądu wojskowego albo stanowisko prokuratora (art. 61 § 2 pkt 1 i 2); na stanowisko sędziego sądu okręgowego może być powołany sędzia sądu rejonowego oraz sędzia wojskowego sądu garnizonowego posiadający co najmniej czteroletni okres pracy na tych stanowiskach (lub na stanowisku prokuratora) albo gdy zajmował stanowisko sędziego wojskowego sądu okręgowego (art. 63 § 1, 1a i 2 pkt 3), a na stanowisko sędziego sądu apelacyjnego - sędzia sądu powszechnego i sądu wojskowego, który posiada co najmniej sześciolatekni okres zatrudnienia na stanowisku sędziego lub prokuratora, w tym co najmniej trzyletni okres pracy na stanowisku sędziego sądu okręgowego, sędziego wojskowego sądu okręgowego lub prokuratora prokuratury okręgowej, a także prokurator posiadający co najmniej sześciolatekni okres pracy na stanowisku prokuratora lub sędziego, w tym co najmniej trzyletni okres pracy na stanowisku prokuratora prokuratury okręgowej, prokuratora wojskowej prokuratury okręgowej, sędziego sądu okręgowego, sędziego wojskowego sądu okręgowego lub prokuratora prokuratury apelacyjnej, Prokuratury Krajowej, Naczelnej Prokuratury Wojskowej lub prokuratora IPN - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (art. 64 § 1 i § 1a). Wymienione stanowiska sędziowskie i prokuratorskie, których piastowanie warunkuje powołanie na stanowiska sędziowskie, są stanowiskami różnymi czy też innymi, ale równorzędnymi.

Na tym jednak odpowiednia równorzędność stanowisk prokuratorskich i sędziowskich się nie kończy. Wymiar sprawiedliwości sprawują nie tylko sądy powszechne, ale także sądy wojskowe i administracyjne. Przepis art. 70 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. - Prawo o ustroju sądów wojskowych (Dz.U. Nr 117, poz. 753 ze zm.) zawiera szczegółowe odesłania do przepisów p.u.s.p., które mają odpowiednie zastosowanie do sądów wojskowych, sędziów wojskowych oraz ławników. Są wśród nich art. 73-75. Przepis art. 29 ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. - Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz.U. Nr 153, poz. 1269 ze zm.) w nieuregulowanych sprawach dotyczących wojewódzkich sądów administracyjnych oraz sędziów tych sądów odsyła generalnie do Prawa o ustroju sądów powszechnych. Równoważą się więc odpowiednio niektóre stanowiska sędziowskie w sądach powszechnych, wojskowych i administracyjnych. Do Prawa o ustroju sądów powszechnych odsyła także w sprawach nieuregulowanych ustawą z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (Dz.U. Nr 240, poz. 2052) - art. 8 § 1 tejeże ustawy. Z kolei do ustawy o Sądzie Naj-

wyższym odsyła art. 49 Prawa o ustroju sądów administracyjnych w zakresie spraw nieuregulowanych dotyczących Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz sędziów tego Sądu. Należy też podnieść, że w sprawach nieuregulowanych w ustawie z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U. Nr 102, poz. 643 ze zm.), do praw i obowiązków oraz odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziów Trybunału Konstytucyjnego stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące praw i obowiązków oraz odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziów Sądu Najwyższego (art. 6 ust. 4), a sędzią Trybunału może być osoba, która ma kwalifikacje wymagane do zajmowania stanowiska sędziego Sądu Najwyższego lub Naczelnego Sądu Administracyjnego (art. 5 ust. 3). Równoważą się wobec tego odpowiednio także stanowiska sędziów różnych izb Sądu Najwyższego (por. rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 31 grudnia 1997 r. w sprawie ustalenia równorzędnych stanowisk sędziów Izby Wojskowej Sądu Najwyższego i sędziów innych izb Sądu Najwyższego, sędziów Biura Nadzoru Pozainstancyjnego Sądu Najwyższego Izby Wojskowej i członków Biura Orzecznictwa Sądu Najwyższego, sędziów Departamentu Sądów Wojskowych Ministerstwa Sprawiedliwości i sędziów delegowanych do pełnienia czynności administracyjnych w Ministerstwie Sprawiedliwości oraz sędziów, asesorów, aplikantów sądów wojskowych i sędziów, asesorów i aplikantów sądów powszechnych w celu kształtowania uposażeń, Dz.U. Nr 162, poz. 1107 ze zm.), Naczelnego Sądu Administracyjnego i Trybunału Konstytucyjnego.

Inne zatem stanowiska odpowiednio równorzędne w relacji do prokuratorskich mogą być stanowiskami sędziowskimi w sądach powszechnych, administracyjnych i wojskowych, a w odniesieniu do prokuratorów Prokuratury Krajowej, Naczelnej Prokuratury Wojskowej oraz Głównej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu IPN - sędziów Sądu Najwyższego, Naczelnego Sądu Administracyjnego i Trybunału Konstytucyjnego. Okresy pracy na stanowiskach prokuratorskich lub sędziowskich równorzędnych (poprzednio zajmowanym) oraz „innych, odpowiednio równorzędnych” są zaliczane - w zakresie awansu płacowego i awansu zawodowego - do okresu pracy „na danym stanowisku”.

II. Przez pracę na danym stanowisku prokuratorskim lub równorzędnym poprzednio zajmowanemu albo innym, odpowiednio równorzędnym, należy rozumieć pracę wykonywaną na stanowiskach zajmowanych zgodnie z uzyskanym powołaniem. Stosownie do art. 50 ust. 1 ustawy, prokurator może być delegowany - na czas nieokreślony lub określony - do innej jednostki organizacyjnej prokuratury w tej samej

lub innej miejscowości. Delegacja może spowodować zmianę zakresu obowiązków prokuratora i jego wynagrodzenia, ale nie prowadzi do zmiany zajmowanego stanowiska. Delegowany prokurator nadal pozostaje na dotychczasowym stanowisku służbowym, tj. na stanowisku, na które został powołany. Według art. 50 ust. 5 ustawy, prokuratorowi delegowanemu „do innej miejscowości niż miejscowość będąca siedzibą jednostki organizacyjnej prokuratury, w której prokurator pełni służbę” przysługuje prawo do nieodpłatnego zakwaterowania lub zwrot kosztów zamieszkania w miejscu delegowania oraz dodatkowe świadczenia „rekompensujące niedogodności wynikające z delegowania poza stałe miejsce pełnienia służby”. Miejscowość delegowania jest zatem miejscowością inną niż będąca siedzibą jednostki organizacyjnej, w której prokurator pełni służbę, a miejsce delegowania - miejscem innym niż „stałe miejsce pełnienia służby”. Bezpośrednim skutkiem zakończenia delegacji jest, co do zasady, powrót prokuratora na stanowisko w jednostce organizacyjnej, w której pełni służbę.

Okoliczność, że prokuratorowi w okresie delegacji przysługuje lub może przysługiwać wynagrodzenie zasadnicze w pierwszej stawce przewidzianej dla prokuratora jednostki organizacyjnej, do której jest delegowany nie ma znaczenia dla ustalenia stażu zatrudnienia (pełnienia służby) na danym stanowisku prokuratorowskim. Po pierwsze, owo wyższe wynagrodzenie zasadnicze przysługiwało po trzech miesiącach, a od 31 grudnia 2002 r. przysługuje po sześciu miesiącach delegowania - na pozostały okres delegacji. Realizacja uprawnienia do wyższego wynagrodzenia zasadniczego zależy zatem od czasu trwania delegacji. Po drugie, przysługuje ono wtedy, gdy prokurator nie nabył prawa do wynagrodzenia zasadniczego w drugiej stawce awansowej na zajmowanym stanowisku. Do prokuratorów i sędziów jako pracowników ma zastosowanie zasada równego traktowania w zatrudnieniu, w tym art. 18^{3c} k.p. formułujący zasadę jednakowego wynagrodzenia za jednakową pracę. Nic przeto dziwnego, że prokurator niższej hierarchicznie jednostki organizacyjnej wykonujący obowiązki prokuratury jednostki wyższej wynagradzany jest stosownie do rodzaju faktycznie świadczonej pracy. Wysokość wynagrodzenia tylko częściowo może dowodzić odpowiedniej równorzędności stanowisk. O tym jakie stanowisko prokurator zajmuje decyduje stanowisko pełnienia służby, a nie faktycznego wykonywania obowiązków. Dlatego okres delegowania jest zaliczany do wysługi lat pracy na stanowisku zajmowanym formalnie. Zasady współżycia społecznego zmienić tej reguły nie mogą. Po pierwsze dlatego, że służąc do oceny sposobu wykonywania praw

podmiotowych nie mogą stanowić źródła owych praw. Po wtóre, zwykło się przyjmować, że przepisy płacowe należy wyklądać ściśle. A tej materii - wysokości uposażenia prokuratora w stanie spoczynku - dotyczy w istocie rozpoznawana sprawa.

Odnosząc powyższe wywody do konkretnego stanu faktycznego należy stwierdzić, że Urszula M. jako prokurator prokuratury rejonowej w okresie delegacji do Prokuratury Wojewódzkiej w Ł. - od 3 marca 1986 r. do 1 lipca 1987 r. - nie zajmowała ani stanowiska prokuratora prokuratury wojewódzkiej, ani stanowiska równorzędnego lub „innego, odpowiednio równorzędnego” stanowisku prokuratora prokuratury wojewódzkiej.

Z podanych względów Sąd Najwyższy udzielił odpowiedzi jak w uchwale.

=====